

De transformatie naar een brede buurtschool

'Schoolschakelaar': ruimte delen met kwaliteit

Architectenbureau STOOM, ontwikkelaar van het concept de schoolschakelaar, begeleidde de transformatie van de bestaande christelijke basisschool naar een brede buurtschool. Daar lag een duidelijk bestuurlijk uitgangspunt achter: het handhaven van onderwijs in de kleine kern De Heenweg. De school had de regie, maar in samenwerking met veel partijen is het gebouw uiterst effectief getransformeerd.

Tekst Sibö Arbeek Foto's Studio Moni

"Omdat de gemeente met een aantal subsidies is gestopt, hebben meerdere maatschappelijke activiteiten hier een plek gekregen."

Theo Molendijk is directeur van De Kameleon, waarvan de getransformeerde locatie in De Heenweg een dislocatie is. Alwin Lagraauw heeft als afdelingsleider de transformatie van dichtbij meegemaakt en Michal Kolmas was als architect van STOOM verantwoordelijk voor alle facetten gedurende het proces in opdracht van PCPO Westland. Theo legt uit hoe het allemaal begon: "Tien jaar geleden is de gemeente Westland ontstaan uit een aantal kleinere kernen. Vertegenwoordigers uit elke kern konden aangeven wat zij belangrijk vonden om hun kern vitaal te houden. Daar kwam uit dat de school een centrale voorziening is, in een vaak vergrijzend dorp. In de notitie kernenbeleid heeft de nieuwe gemeente dat uitgangspunt vervolgens overgenomen. Wethouder Marga de Goeij heeft dat voornemen opgepakt en heeft ervoor gezorgd dat dit project in een korte tijd kon worden gerealiseerd."

Voorziening voor 0-100 jaar

Wat een brede buurtschool is. Alwin: "De brede buurtschool is er voor 0-100 jarigen. De Kameleon is als basisschool het vertrekpunt en daar is een aantal functies en activiteiten aan toegevoegd. Omdat de gemeente met een aantal subsidies is gestopt, hebben meerdere maatschappelijke activiteiten hier een plek gekregen. Door de samenwerking met de stichting Vitis Welzijn, Okidoki voor de kinderopvang, de nieuwe organisatie Fun & Fit en de bibliotheek Westland bieden we hier een palet aan nieuwe en bestaande activiteiten aan, dat veel uitgebreider is, dan de activiteiten die eerst in het buurthuis werden georganiseerd. We hebben onder andere kindervakantieweken, er is hele dagopvang, voor ouderen organiseren we koersbal, we organiseren muziek- en gitaarles, bingo voor ouderen, verdedigingslessen, Zumba-lessen, kooklessen voor mannen en Neder-

landse les voor Poolse bewoners. Daarnaast organiseert de kerk de eerste zondag van de maand een koffiebreak voor eenzame ouderen. Het buurthuis heeft nu een meer commerciële functie voor feesten en partijen, maar catert soms weer onze bijeenkomsten. En de snackbar aan de overkant komt regelmatig patat brengen. In zo'n kleine gemeenschap moet je zorgen dat de verhoudingen goed blijven.”

Vrijwilligers

Theo: “Door de verbouwing heeft de bestaande school een positieve ontwikkeling doorgemaakt. De kern had een negatief imago en er was wat vandalisme. Dat is nu helemaal omgedraaid. We draaien inmiddels met 70 vrijwilligers, die zich voor deze brede buurtschool inzetten. De school kent vier combinatieklassen, waarbij we nu al zien dat er zijinstroom is van andere kernen, zoals Monster, Naaldwijk en Hoek van Holland. In het kader van Passend Onderwijs melden ouders ook kinderen aan met specifieke onderwijsbehoeften. Zij zoeken een kleinschalige school die met kleine groepen werkt en alle smaken in huis heeft.

Concept Schoolschakelen

Theo schetst het proces: “We gingen eerst voor nieuwbouw, maar hebben samen met ouders uiteindelijk voor een grote renovatie gekozen. In Utrecht hebben we de Klimroos bezocht, waar het concept Schoolschakelaar goed werkte; één ruimte die door meerdere gebruikers gebruikt kan worden.” Michal vult aan: “Wij hebben als STOOM toen een presentatie over onze werkwijze gegeven, waarbij het proces van ontwerp naar oplevering is ontleend en door ons geregisseerd. Door intensief met alle gebruikers samen te werken hebben we de verschillende program-

ma's ontleend en vervolgens de kansen voor (ruimte)deling aangegeven. Daarbij kregen we de vrijheid om de school als een volume te zien en te schuiven met ruimten. Zo hebben we een kantoorruimte aan de straatzijde verbouwd tot een groot lokaal voor de gecombineerde groep 1-2 en is een bestaand lokaal tot een multifunctionele kookruimte annex atelier getransformeerd. Ook hebben we de zolder deels functioneel ingericht, om ook vanuit de verhoogde dijk zichtbaar te zijn. De klaslokalen zijn voorzien van zogenaamde slimme kasten, die multifunctioneel zijn in te zetten. Verder is het hele gebouw getransformeerd, waarbij we gebruik hebben gemaakt van onze toverkasten, die heel simpel van kleur kunnen verschieten en de school, de bso of de buurt kunnen faciliteren. Wanneer het gebouw 's avonds door de buurt wordt gebruikt, loop je niet tegen kapstokken en boeken aan. We werken met kleurige prints, waardoor een hele andere sfeer ontstaat. Verder is de oude fietsenstalling een multifunctionele ruimte geworden, hebben de 0-4 jarigen een eigen buitengebied en de kinderen van de school hebben een voetbalveldje gekregen. Hoewel het concept van de schoolschakelaar minder m² oplevert, zijn de m² kwalitatief veel hoogwaardiger. Binnen het budget hebben we een technisch en duurzaam goed gebouw opgeleverd, is het gebouw deels gestript, gesloopt en getransformeerd, hebben we de binnenruimte ingericht en is de buitenruimte opnieuw ingericht, waarbij elk lokaal nu een uitgang naar het speelplein heeft.” ◀

Een filmpje over De Kameleon vindt u op www.stoomarchitectuur.nl. Voor meer informatie neemt u contact op met Michal Kolmas van STOOM Architectuur op telefoonnummer 015-2137390 of per email mk@stoomarchitectuur.nl.

PROJECTGEGEVENS

Project

Renovatie school tot brede buurtschool

Gebruikers

PC De Kameleon (4 groepen), Okidoki, Fun & Fit,

Vitis Welzijn, bibliotheek

Volume

1.000 m² (exclusief transformeren buitenruimte)

Oprachtgever

Gemeente Westland

Bouwheer

PCPOW Westland

Kosten

€ 700,- gemiddeld per m² (excl. btw)

Opening

Januari 2013